

APEL CĂTRE PARTIDELE POLITICE

În contextul alegerilor parlamentare din 2019, noi, reprezentanții organizațiilor societății civile, solicităm tuturor concurenților electorali să asigure în deplinătate șanse egale de participare și reprezentare a femeilor și bărbaților.

Suntem profund dezamăgiți că în pofida efortului constant depus pentru a promova egalitatea de gen în politică, femeile dețin mai puțin de o cincime din mandatele de deputați. Rezultatele alegerilor precedente arată explicit că evoluția ponderii femeilor în rândul deputaților în Parlament a stagnat în ultimii zece ani. În rezultatul alegerilor din noiembrie 2014, în forul legislativ au fost alese 20 de femei, ceea ce reprezintă **doar 19,8%** din totalul numărului de deputați, stabilit conform legislației naționale (101 mandate), comparativ cu 20,9% în 2005. Această stagnare și subreprezentare a femeilor este direct influențată și de deciziile partidelor politice luate la etapa întocmirii listelor de candidați.

Amintim că în anul 2016, prin votul a **86 de deputați**, clasa politică și-a asumat angajamentul de a respecta principiul egalității de gen în procesul decizional prin aprobarea cotei minime de reprezentare de 40% a genurilor. Cu părere de rău, în 2017 efectul cotei a fost redus odată cu promulgarea legii privind schimbarea sistemului electoral de la cel proporțional la cel de tip mixt.

În acest context, solicităm tuturor PARTIDELOR POLITICE:

- 1. Să respecte și să aplice cota de reprezentare a genurilor de minimum 40% la desemnarea candidaților și candidatelor pentru alegerile parlamentare atât pentru circumscripțiile naționale, cât și cele uninominale.** În conformitate cu prevederile art. 46, alin.(3) al Codului Electoral, în vigoare din 14 aprilie 2016, partidele politice sunt obligate să respecte cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe la etapa întocmirii listelor de candidați pentru alegerile parlamentare și locale. Amintim că, începând cu anul 2019, potrivit art. 46, alin. (4), al Codului Electoral, partidele politice care vor respecta cota de cel puțin 40% de candidați femei înaintați în circumscripțiile uninominale vor beneficia de o majorare a suportului bugetar de cel puțin 10% din suma alocată pentru anul bugetar respectivului partid și de un **coeficient de multiplicare pentru fiecare candidat femeie ales în circumscripția uninominală** conform legislației privind partidele politice și procedurii stabilite de Comisia Electorală Centrală.
- 2. Să desemneze femeile pe locuri eligibile la etapa întocmirii listelor de candidați și candidate.**În toate scrutinele din ultimii 10 ani, femeile candidate au fost poziționate pe locuri mai puțin eligibile. Deși la alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014, ponderea totală a femeilor pe listele de candidați constituia 30,5%, după cum am menționat, reprezentarea reală a femeilor în Parlament a constituit numai **19,8%**. Situația atestată este cauzată direct de plasarea femeilor pe poziții neeligibile în listele de candidați, fapt ce reduce semnificativ șansele lor de a accede în Parlament. În context, amintim că potrivit art. 27, alin. (1) din Legea nr. 294, privind Partidele Politice, formațiunile politice care au participat la alegerile generale, au dreptul să primească o majorare de 5 % din suma alocată pentru finanțarea publică de la Bugetul de Stat a acestora. Această majorare se va stabili partidelor politice proporțional cu numărul de femei alese efectiv în funcția de deputat în Parlament pe circumscripții uninominale.
- 3. Să respecte drepturile fiecărui/ei candidat/e înscris/ă în cursa electorală și să se abțină de la discursurile sexiste, instigatoare la ură și violență.**„Discursul de ură în context electoral se poate manifesta în cele mai diverse forme, de la injurii, amenințări directe și denigrare, la știri false, materiale cu caracter satiric și forme voalate de asociere a politicianilor cu imagini sau evenimente negative, apelând la prejudecăți față de anumite grupuri sociale.”(*Raportul „Discursul de ură și instigarea la discriminare în spațiul public și mass-media din R. Moldova”, Asociația Promo-LEX, 2018*). Potrivit constatărilor aceluiași raport, bărbații sunt, de cele mai multe ori, autorii discursului de ură (88% comparativ cu 12% în cazul femeilor), iar circa jumătate din totalul discursurilor monitorizate, care instigă la ură și discriminare, se manifestă în contextul politic (42%).
- 4. Să asigure un proces electoral transparent și bazat pe meritocrație, ceea ce va contribui la implicarea mai multor femei în procesul electoral și la echilibrarea reprezentării genurilor în Parlamentul Republicii Moldova.**

Semnatarii:

Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare
RCTV Memoria
Gender Centru
Promo-Lex
Clubul Politic al Femeilor 50/50
Centrul Internațional „La Strada”
Centrul de Drept al Femeilor
Centrul pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități
Institutul de Politici Publice
Asociația Obștească Femeia pentru Societatea Contemporană
Asociația Obștească INRECO
Asociația Obștească "Afina"
Asociația Antreprenorilor cu Dizabilități din Republica Moldova - "Abilități Europene Fără Limite"
Asociația Obștească "Onoarea și Dreptul Femeii Contemporane"
Asociația Obștească „Midava" Milesti ,Nisporeni
Asociația Cetățenilor cu Inițiativă
Asociația Obștească Centrul de informații GENDERDOC-M
Asociația Obștească Moldsolidaritate(Rețeaua femeilor și fetelor din Republica Moldova)
Comunitatea "WatchDog.MD"
Rețeaua Națională a Femeilor cu Dizabilități din Republica Moldova
Women's Democracy Network, Moldova
Forul Organizațiilor Femei din Moldova
Centrul de Politici și Reforme

Dumitru Sliusarenco, avocat
Olga Nicolenco expertă gender
Irina Revin, activistă
Alina Andronache, activistă
Ana Gurău, membra Platformei pentru Egalitate de Gen
Nina Lozinschi, Secretara Generală a Platformei pentru Egalitate de Gen
Olga Bâtcă, activistă
Cristina Răducan, activistă
Rodion Gavriloi, activist
Tatiana Chebac, activistă